

**ENERGIKONTOR
VÄST** en del av Innovatum Science Park

Årsrapport 2021

KOMMUNNÄTVERKET FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Energikontor Väst är det regionala energikontoret i Västra Götaland och en del av Innovatum Science Park. Vi driver nätverk och projekt tillsammans med offentliga organisationer och näringsliv. Vårt mål är att främja energiomställningen genom energieffektivisering och ökat nyttjande av förnybar energi. Vi vill göra skillnad genom att engagera oss för andras utveckling i vårt arbete med kompetensutveckling och innovation inom regionen. Energikontor Väst vill medverka till att uppnå en hållbar utveckling lokalt och globalt i de tre dimensionerna: den miljömässiga, den sociala och den ekonomiska.

www.energikontorvast.se

Kontaktinformation och foto borttaget

Nätverk som stärker och utvecklar hållbarhetsarbetet

Kommunnätverket för hållbar utveckling ger samverkan, erfarenhetsutbyte och driv till kommunernas arbete inom hållbar utveckling, med fokus på Agenda 2030, Klimat 2030 och Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland.

Kommunnätverket för hållbar utveckling utgör en plattform för dialog och erfarenhetsutbyte mellan deltagande kommuner, som därmed får draghjälp av varandras kompetens och arbetsformer i hållbarhetsarbetet. Inbjudna föreläsare och experter ger möjlighet till ökad kunskap och omvärldsbevakning.

Under 2021 har nätverket fortsatt fokuserat på klimat och biologisk mångfald samt kommunalt energi- och klimatarbete. Skogen har varit ett återkommande tema: skogen som kolsänka, förvaltning av kommunala skogar, artskydd och friluftsliv. Även våtmarker har fått stort utrymme, som kolsänka och konkret hur restaureringsarbetet kan göras.

Cirkulära IT-produkter, hållbar idrott och minskat matsvinn är andra ämnen som har behandlats under året. Nätverket ger även inspiration och energi till det dagliga hållbarhetsarbetet.

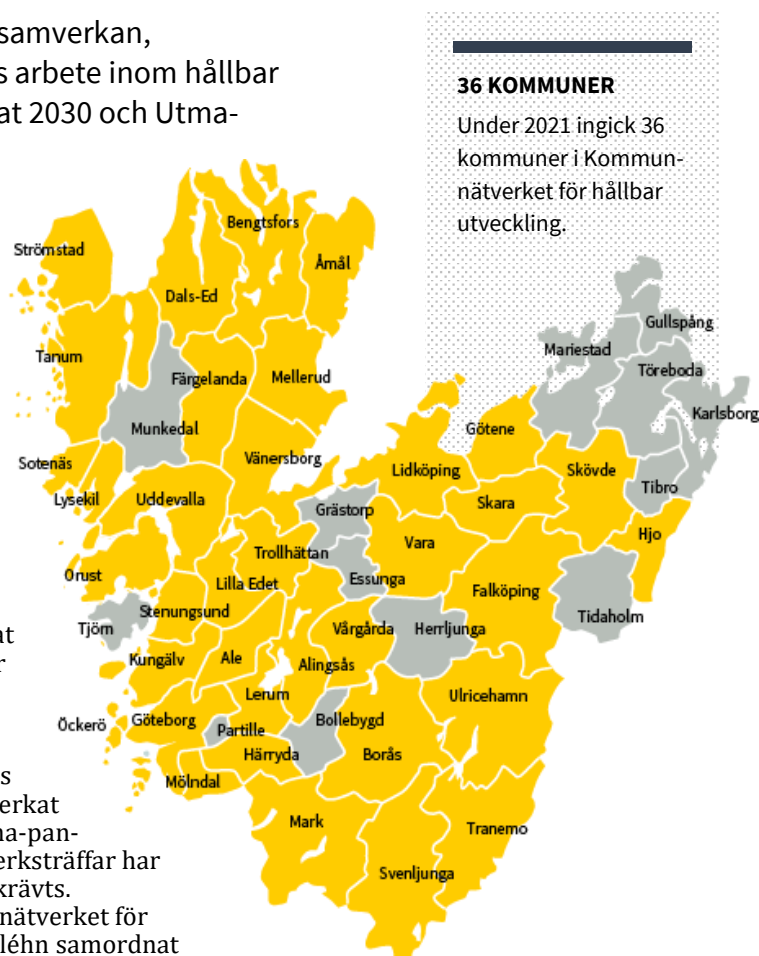
Nätverket är organiserat i tre fokusgrupper: miljöstrategigruppen, naturvårdsgruppen och rättvis handelgruppen. Under året har 36 kommuner medverkat i Kommunnätverket för hållbar utveckling. Då Corona-pandemin delvis begränsat möjligheten till fysiska nätverksträffar har vi ställt om till digitala träffar och möten när så har krävts.

Maj-Liz Hedendahl är projektledare för Kommunnätverket för hållbar utveckling och har tillsammans med Maria Eléhn samordnat nätverket och dess träffar och möten. Projektet drivs av Energikontor Väst, som är en del av Innovatum Science Park.

Stor kompetensbank

Drygt 270 kommunala tjänstepersoner från nätverkets 36 kommuner har varit delaktiga på de 22 nätverksträffar och -möten som arrangerats under 2021. Träffarna har sammanlagt haft över 700 deltagare. Det är främst miljö- och hållbarhetsstrateger, kommunekologer och Fairtrade-samordnare som har deltagit, men även andra tjänstemannagrupper har medverkat på träffar och möten. Nätverket bidrar därmed till att en stor kompetens- och erfarenhetsresurs tillgängliggörs för alla medverkande kommuner.

Samverkan med andra aktörer ger ytterligare verktyg till kommunernas inre miljöarbete och arbetet med lokala och globala miljö- och hållbarhetsmål.

Finansiering

Samordningen och den verksamhet som bedrivs inom nätverket finansieras helt av de medverkande kommunerna. Antalet kommuner samt storleken på avgiften sätter den ekonomiska ramen för verksamhetens omfattning.

Den årliga avgiften baseras på kommunens invånarantal med en undre och övre gräns. Kommuninvånarantalet utgår från SCB:s befolkningsstatistik för föregående år. Årsavgiften för respektive kommun, liksom gränserna för avgiftens storlek, indexuppräknas årligen efter rådande löneutveckling. Detta möjliggör att nätverket kan behålla det upplägg och kvalitet.

Mål och genomförande

Samordningsvinster

Kommunnätverket för hållbar utveckling skapar samordningsvinster i det strategiska arbetet, en möjlighet att utveckla arbetsroller och metoder. Nätverket erbjuder möjlighet till fördjupning av kompetens inom miljö- och hållbarhetsområdet, liksom omvärldsbevakning regionalt, nationellt och globalt.

Kommunnätverket bidrar därmed till att växla upp den enskilda kommunens resurser i hållbarhetsarbetet.

Mål för verksamheten

Det övergripande syftet för *Kommunnätverket för hållbar utveckling* är att växla upp den enskilda kommunens resurser och ge större utväxling av insatser inom miljö- och hållbarhetsarbetet.

Följande mål har styrt verksamheten under 2021:

1. Driva **tre grupper** inom områden 1) **miljöstrategiskt arbete**, 2) **naturvård** och 3) **rättvis och etisk handel**.
2. Ge möjligheter till **utveckling, samverkan, kompetens- och erfarenhetsöverföring** inom frågor som rör **övergripande strategiskt miljöarbete, lokalt naturvårds- och miljömålsarbete** och **rättvis och etisk handel**.
3. Ge tillgång till **bred kompetens** och **stor erfarenhet** inom **hållbar utveckling** för relevanta kommunala tjänstemannagrupper.
4. Ge tillgång till de **nätverk** och **projekt** som finns inom energi- och hållbarhetsområdet på **Energikontor Väst** och på **Innovatum**.
5. Underlätta och **stärka samverkan med andra relevanta aktörer** som **Länsstyrelsen i Västra Götaland** och **Västra Götalandsregionen**.

Genomförande

Energikontoret Väst svarar för samordning av arbetet inom *Kommunnätverket för hållbar utveckling* och med syfte att uppfylla projektets mål genomförs följande aktiviteter:

- ◆ Kommunnätverket organiseras i fokusgrupper utifrån aktuella och relevanta områden baserat på kommunernas behov av samordning och utveckling inom hållbar utveckling.
- ◆ Skapa förutsättningar för kompetensutveckling, erfarenhetsöverföring och omvärldsbevakning samt samverkan mellan deltagande kommuner genom att arrangera nätverksträffar, utbildningar, webinarier och webb-möten.

”

Det är ovärderligt att få del av nätverket och den gemensamma kunskap som nätverket innebär.”

Ur utvärderingen för 2021

Dessa skall ha upplägg och teman som är aktuella och relevanta för respektive fokusgrupp och deltagande kommuner.

- ◆ Ombesörja att resultatet från genomförda aktiviteter kommer alla kommuner till del genom att dokumentation etc. finns tillgänglig på Kommunätverkets egen webbplats.
- ◆ Tar till vara den kompetens och erfarenhet som finns hos medverkande kommuner under träffar, utbildningar och möten, samt i fråge-forum på Teams.
- ◆ Möjliggör gemensamma projekt över kommungränserna.
- ◆ Kontinuerligt följa upp och utveckla verksamheten utifrån kommunernas behov i dialog med medverkande tjänstepersonsgrupper och genom utvärderingar.
- ◆ Vara en länk mellan de nätverk och projekt som finns inom energi- och hållbarhetsområdet på Energikontor Väst och på Innovatum.
- ◆ Underlätta och stärka samverkan med andra relevanta aktörer som Länsstyrelsen i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen.
- ◆ Årligen ta fram en verksamhetsplan som anger datum och teman för kommande års aktiviteter.
- ◆ Följa upp och presentera resultatet av genomförda aktiviteter i en Årsrapport.

Samverkan med Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen

I syfte att stärka och utveckla kommunernas arbete med de regionala miljökvalitetsmålen och åtgärdsprogrammet samt Klimat2030 och kommunernas klimatlöften har Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen kontinuerligt deltagit på nätverksträffar och -möten för att informera och svara på frågor, samt inhämta synpunkter från medverkande kommuner.

Omvärldsbevakning och dialog via Teamsgrupp

För att ytterligare ta vara på den kompetens och erfarenhet som finns samlad hos medverkande kommuner finns möjlighet till att informera, tipsa och ställa frågor till övriga medverkande i kommunätverkets Teamsgrupp. Här läggs även upp länkar till extern information, webinarier etc och bidrar därmed till omvärldsbevakningen.

Webbplats för dokumentation

På Energikontor Västs SharePoint-sida för *Kommunnätverket för hållbar utveckling* samlas all dokumentation och eventuella inspelningar från nätverksträffar och -möten. Detta möjliggör att alla får tillgång till material och resultat även om man inte haft möjlighet att delta på mötet.

Resultat från respektive fokusgrupp

Kommunnätverket för hållbar utveckling bestod under 2021 av tre grupper: *Miljöstrategigruppen*, *Naturvårdsgruppen* och *Rättvis handel-gruppen*.

Verksamheten som bedrivits i respektive fokusgrupp utgår från medverkande kommunernas behov och kommunerna väljer själva, utefter intresse och resurser, hur aktiva de är i nätverket. Resultatet av arbetet i respektive grupp kommer alla kommuner till del genom att material, inspelningar och övrig information läggs upp på nätverkets SharePoint-sida.

Då Corona-pandemin begränsat möjligheten till fysiska nätverksträffar har vi ställt om till digitala nätverksträffar och möten när så har krävts.

Foto borttaget

Miljöstrategigruppen

Inom Miljöstrategigruppen har två fysiska, varav en tvådagars, och två digitala nätverksträffar genomförts, samt fyra digitala nätverksmöten. Det övergripande syftet har varit att inspirera, stärka och utveckla det lokala hållbarhetsarbetet med avstamp i Agenda 2030, Klimat 2030 och Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland.

Miljöstrategigruppen skapar en plattform för dialog och samverkan kring aktuella klimat- och hållbarhetsfrågor och tillgängliggör hållbarhetsarbetet som bedrivs hos medverkande kommuner till övriga i nätverket. En grundläggande nytta Miljöstrategigruppen är att nätverket möjliggör utbyte av erfarenheter och kunskap, idéer och tankar, vilket i sin tur leder till förstärkning och utveckling av kommunernas miljöstrategiska arbete.

Teman för respektive träff och möte bygger på de behov och önskemål som medverkande miljöstrateger angett.

Några av de tankar och synpunkter som inkommit via utvärderingar från årets fysiska och digitala nätverksträffar:

- ◆ "Mycket **ny kunskap som är direkt relevant för mitt arbete just nu**. Bra timing med detta tema. Alla inslag i dagens program var givande." (Ur utvärdering från den 22 april)
- ◆ "Bra info och mycket inspirerande. **Jättebra att biologer och miljöstrateger jobbar tillsammans**. Lättare att prata om frågor när vi hört samma sak och det mesta av det vi gör hänger ju ihop. Klimat och biologisk mångfald är ju verkligen ett sådant område." (Ur utvärdering från den 19 maj)
- ◆ "Jättebra föreläsning från forskaren eftersom jag tycker att det är **bra att få konkret forskning som grund för det vi jobbar för**. Att det går att bevisa och att det finns konkreta forskningsstudier." (Ur utvärdering från den 19 maj)
- ◆ Att kommuner är komplexa organisationer där det tar lång tid att få igenom olika frågor. Intressant **att höra olika strategers perspektiv** som vanligt." (Ur utvärdering från den 7 oktober)
- ◆ "Både **goda idéer, bra exempel och problematiseringar**. Det är inga lätta frågor vi arbetar med!" (Ur utvärdering från den 7 oktober)
- ◆ "Hur fantastiskt den här gruppen människor är och **vilken kunskap och engagemang som finns**. Väldigt bra och intressanta presentationer som jag nu

”

Alla kontakter och kollegor som man får hjälp av i sitt eget arbete samt ett engagemang som ger energi i det dagliga arbetet.”

Ur utvärderingen för 2021

funderar på hur jag ska ta samla upp på ett bra sätt på hemmaplan.” (Ur utvärdering från den 1 - 2 december)

- ◆ ”Att jag har bra kollegor runt om i regionen som jag kan vända mig till för att ställa frågor eller få ta del av goda exempel. Jag fick också med mig **inspiration för att utveckla arbetet med näringslivet och matsvinn i kommunen.**” (Ur utvärdering från den 1 - 2 december)

Sammanställning över de nätverksträffar och -möten som arrangerats inom Miljöstrategigruppen, med information om program och resultat från utvärderingar:

- ◆ **Digitalt nätverksmöte, 4 februari – Miljöutbildning, energiuppföljning och kolsänkor.** Under mötet följde vi upp föregående års verksamhet samt kikade framåt. Information och dialog kring miljöutbildning för kommunanställda, med exempel från Dalsland, Kristina Haglund. Liane Thuvander och Claudio Nägeli presenterade energiuppföljningsverktyg REDAP som Chalmers tagit fram. Vi följde upp Klimatkommunernas webinarie om kolsänkor (från 21/1) genom en fördjupad diskussion i ämnet. Annica Carter, Hjo, ledde diskussionen.
Deltagare: 33 personer från kommuner, Chalmers, kommunalförbund och Energikontor Väst. Utvärdering: (ingen utvärdering gjordes).
- ◆ **Digital nätverksträff, 17 mars – Konkret klimatarbete.** Amanda Östman presenterade Härrydas strategiska arbete för fossiloberoende förvaltning samt om arbetet med deras hållbarhetsstrategiska program. Lina Järkil, Göteborgs Stad, informerade om Hållbarhetsfestivalen Västra Götaland 2021. Sari Strömblad presenterade Skövde kommuns strategiska arbete för att förbättra kommunala avfallsplaner mot och för en mer cirkulär ekonomi. Diskussion rörande energieffektivt byggande och fjärrvärmeanslutningar med utgångspunkt från Mölndals Stad. Hur verkar vi för energieffektivt byggande och fjärrvärmeanslutningar? Lisa Järner, Mölndal Stad, ledde diskussion kring processen.
Deltagare: 41 personer från kommuner, Länsstyrelsen och Energikontor Väst. Utvärdering: nöjdhet 5,0 och nytta 5,1 (skala 1 - 6).*
- ◆ **Digital nätverksträff 22 april – Ökad kunskap om kolsänkor.** Åsa Kasimir, Göteborgs Universitet, föreläste om återvätning av mark och Torbjörn Skytt, Mittuniversitetet, om skogens roll i klimatarbete. Filippa Borgström, Klimatkommunerna, informerar om deras åtgärdsguide samt om kommande aktiviteter. Till träffen var även kommunekologerna inbjudna.
Deltagare: 50 personer från kommuner, Länsstyrelsen, Universitet och Energikontor Väst. Utvärdering: nöjdhet 4,9 och nytta 4,1 (skala 1 - 6).*
- ◆ **Digital nätverksträff 19 maj - Biologisk mångfald och klimat.** Bevara biologisk mångfald i tider av klimatförändringar – varför och hur, Henrik Smith, Lunds universitet. Klimatförändringar och biologisk mångfald, Cecilia Lindblad, Naturvårdsverket. Markanvändning och naturbeteskött, Katrin McCann, Dalslands energi- och miljökontor. Diskussion kring kommunens roll, rådighet och åtgärder mm. Information om hur Länsstyrelsen prioriterar miljömål kring klimat och biologisk mångfald. Till träffen var även kommunekologerna inbjudna.
Deltagare: 57 personer från 24 kommuner, Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och Energikontor Väst. Utvärdering: nöjdhet 4,9 och nytta 4,4 (skala 1 - 6).*

”

Det har varit en källa till inspiration. Det har även verkat problemlösande eftersom situationer som uppstår i ens egna kommun kan lösas med hjälp av andras erfarenheter.”

Ur utvärderingen för 2021

- ◆ **Digitalt nätverksmöte, 9 september – Uppföljning åtgärdsprogram UVG, kommunala energiplaner mm.** Helena Sandmer, Länsstyrelsen, informerade om resultatet och lärdomar från uppföljningen av regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen (UVG), samt om kartläggningen av kommunernas energiplaner. Information om process- och investeringsstöd för publika laddplatser, Rickard Petersson, Innovatum Science Park. Uppdatering kring Klimat 2030-arbetet, Maria Eléhn, Energikontor Väst. Alla deltagare fick möjlighet att berätta vad som är på gång i kommunerna.
Deltagare: 34 personer från kommuner, Länsstyrelsen och Energikontor Väst. Utvärdering: (ingen utvärdering gjordes).
- ◆ **Nätverksträff, 7 oktober, Falköping – Kommunalt energi- och klimatplanarbete.** Med Falköpings, Mölndals och Vänersborgs energi- och klimatplaner (presenterade av Nina Ramsauer, Lisa Järner respektive Hedvig Särg) som exempel och utgångspunkt diskuterade vi framtagning, implementering och genomförande mm. Träffen syftade till att skapa en lärande dialog med utgångspunkt från de medverkandes frågor, kunskap och erfarenheter oberoende av var kommunen var i processen för energi- och klimatplanarbete. Stort utrymme gavs för frågor och dialog i grupper.
Deltagare: 24 personer från kommuner, Länsstyrelsen och Energikontor Väst. Utvärdering: nöjdhet 5,2 och nytta 4,9 (skala 1 - 6).*
- ◆ **Digitalt nätverksmöte, 11 november – Forskarråd för klimatomställning, hållbar idrott och revidering av UVG.** Lise Nordin, VGR, informerade om nya forskarrådet för klimatomställningen i Västra Götalands. Martina Persson, berättade om Göteborgs Stads miljö- och hållbarhetsarbete inom idrott- och föreningsliv. Lina Hadartz, Länsstyrelsen, gav en uppdatering om revideringen av åtgärdsprogrammet UVG, med dialog kring hur vi skapar bra politisk förankring i åtaganden av åtgärder. Vid slutet av mötet var tid avsatt för övriga frågor och information.
Deltagare: 24 personer från kommuner, Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och Energikontor Väst. Utvärdering: (ingen utvärdering gjordes).
- ◆ **Nätverksträff, 1-2 december, Borås – Kommunalt klimat- och hållbarhetsarbete.** Peter Krahl Rydberg berättade om Borås Stads klimatarbete och Yvonne Träff om Lidköpings kommuns arbete med hållbar resursanvändning genom industriell och urban symbios. Navet visade deras verksamhet och hur vi kan prata om miljö- och hållbarhet med unga. Rickard Waern, Energikontor Väst, informerade och diskuterade kommande EU-projekt med stöd för kommunal energiplanering och koldioxidbudgetering. Tobias Källqvist, Fyrbodal, Sandra Johansson, BR, Sarah Johnstone, GR, och Lennart Holmberg, Skaraborg, presenterade kommunalförbundens nya tjänster med uppgift att samordna kommunernas miljö- och klimatarbete på delregional nivå.
 Mickaël Gayet från Föreningen Ätbart beskrev hur vi kan minska matsvinnet genom smarta livsmedelsflöden, medvetna konsumenter och hållbara producenter. Swarnima Agnihotri, Borås Universitet, presenterade resultaten från forskningsprojektet Ways2taste som hanterar miljöutmaningarna kring resursbrist och växande avfallsproduktion med nya cirkulära affärsmodeller och nya råvaror för nya användningsområden. Diskussion kring medborgardialog samt tid för dialog kring kommunernas frågor.

Deltagare: 25 personer, den 1 dec, och 23 personer, den 2 dec, från kommuner, Länsstyrelsen, Universitet och Energikontor Väst. Utvärdering: nöjdhet 5,6 och nytta 5,1 (skala 1 - 6).*

Resultaten från utvärderingarna, som redovisas i anslutning till respektive nätverks-träff/möte, anger **Nöjdhet medeltalet för svaren på frågan "Hur nöjd är du med träffen/webbinariet?" och **Nytta** anger medeltalet på frågan "Kommer träffen/webbinariet att vara till nytta för dig i ditt arbete?", med skalan 1-6.*

Foto borttaget

Naturvårdsgruppen

Inom gruppen har nätverksträffar och webb-möten genomförts för att inspirera, stärka och utveckla det lokala naturvårdsarbetet. Naturvårdsgruppen fungerar som en plattform för dialog och diskussion kring aktuella frågor, omvärldsbevakning samt stöttning för nya kommunekologer. Nätverket ger tillfälle till utbyte av erfarenheter, tankar och idéer för det löpande naturvårdsarbetet i respektive kommun men även mellan nätverket och andra aktörer inom naturvårdsområdet som är aktiva i regionen, till exempel Länsstyrelsen.

Några av de tankar och synpunkter som inkommit via utvärderingar från årets fysiska och digitala nätverksträffar:

- ◆ "Spännande att höra vad andra kommuner arbetar med och att man hittar "bollplank" i personer från andra kommuner, då man sitter och arbetar med sin kommuns naturvårdsfrågor. Inspirerande!" (Ur utvärdering från den 24-25 november)
- ◆ "Träffarna ger bra exempel och diskussioner. Energi och pepp från kollegor." (Ur utvärdering från den 24-25 november)
- ◆ "Många trevliga möten och förhoppningar om goda kontakter att ha en dialog med i frågor som jag har att arbeta med." (Ur utvärdering från den 24-25 november)

- ◆ ”Jag får massa inspiration, bra tips på tillvägagångsätt för att få till riktiga åtgärder.” (Ur utvärdering från den 21 oktober)
- ◆ ”Kul att träffa andra med liknade uppdrag. Även bra upplägg med en praktisk del i fält och en del inomhus.” (Ur utvärdering från den 21 oktober)
- ◆ ”Jag får med mig massa bra tips och inspel. Det är så bra att få höra vad som är på gång i andra kommuner. Om man ska göra några liknande, då vet man vem man ska kontakt med om man har ytterligare frågor eller funderingar.” (Ur utvärdering från den 4 maj)
- ◆ ”Jag fick med mig många kloka inspel och funderingar från kollegorna i de andra kommunerna. Det är väldigt bra att kunna nyttja den samlade kompetensen hos dem som jobbar med snarlika frågor som en själv.” (Ur utvärdering från den 4 maj)
- ◆ ”Träffarna ger en sorts moralisk boost av att det finns så mycket kunskap, så många erfarenheter av olika sorters problem och problemlösningar samlat i en och samma grupp. Både kloka resonemang och förslag i detaljfrågor men också skönt att ha ett nätverk i jobbsammanhang som motvikt till politiska åsikter och kommunala prioriteringar där ekologi och naturvärden betraktas som underordnat det mesta annat.” (Ur utvärdering från den 4 maj)

Ämnen som har tagits upp på träffarna bygger på de behov och önskemål gruppens medlemmar har angett, samt aktuella frågor inom gruppens verksamhetsområde. Här är en sammanfattning av de aktiviteter som genomförts i naturvårdsgruppen under 2021.

- ◆ **Digitalt nätverksmöte 21 januari – Friluftsliv och naturvård.** 2021 är Friluftslivets år enligt Svenskt Friluftsliv och Naturvårdsverket. Sofie Bernhards-son och Robert Andersson från Länsstyrelsen Västra Götaland berättade om Friluftslivets år och Länsstyrelsens roll. Robert Wahlström och Sofia Stengavel från Uddevalla kommun presenterade hur de arbetar med friluftsliv och naturvård tillsammans. Inför mötet genomfördes en enkät på temat till kommunerna, under mötet gick vi igenom och diskuterade resultatet.
Antal deltagare: 50. (ingen utvärdering gjordes).
- ◆ **Digital nätverksträff 25 mars – Skogen.** Vi fördjupade oss i miljömål och åtgärder som rör skogen. Skogsstyrelsen berättade om sin roll i miljömålsarbetet, hur det går och vad dom ser framöver både i nationella och regionala miljömål. Anders Bergström från Länsstyrelsen presenterade miljömålsens uppföljning och arbetet framåt med att revidera åtgärdsprogrammet. Per Holger Dahlén från startupbolaget Skogr Kaupa berättar om sin affärsidé ”en digital handelsplats för alla typer av ekosystemtjänster, inklusive hållbart timmer, kolsänka, biologisk mångfald, mark, vatten och rekreation.” Skogsmästare Gunnar Björkenor från Skövde kommun ger sitt perspektiv kring detta och varför det kan vara intressant för en kommun.
Antal deltagare: 50. Utvärdering (skala 1-6) hur nöjd är du med mötet: 5,6.

”

Att ha kollegor i andra kommuner som jobbar med samma frågor, som öppet och generöst utbyter erfarenheter och funderingar.”

Ur utvärderingen för 2021

Foto borttaget

- ◆ **Digitalt nätverksmöte 4 maj – Open space.** Syftet var att ge deltagarna möjlighet att diskutera och lyfta sina frågor för inspiration, dialog och diskussion. Frågor som togs upp av kommunerna var: Hur jobbar kommunerna med att ta fram eller uppdatera sina naturvårdsprogram? Hur arbetar kommunerna med beslutade ansvarsarter och ansvarsnaturtyper? Diskussion kring effekterna av almsjukan på naturvärden och skyddade arter. Hur sprider vi nyttan med/behovet av biologisk mångfald i övriga delar av våra kommunala organisationer? Diskussion om kommunekologernas roll i samhällsbyggnadsprocessen.
Antal deltagare: 35. Utvärdering (skala 1-6) hur nöjd är du med mötet: 5,6.
- ◆ **Digital nätverksträff 2 juni – Skogspolicy.** Vi diskuterade kommunal skogspolicy och erfarenheter kring skogsstrategier med fokus på skötsel av skog med andra mål än produktion. Thomas Tranefors från Tranemo kommun inledde dagen med att ge oss en inbiten ekologs syn och förhoppningar på en skogspolicy. Xavier de Maupeou som är enhetschef på Fastighetskontoret i Göteborgs Stad gav oss sin bild av hur tjänstepersonerna bakom policyn i Göteborg kommunicerade med politikerna för att få igenom sin policy och hur det har gått sedan dess. Bo Säll berättar om erfarenheter från Lysekils kommun och deras arbete med en Skötselplan för naturområden där ”den traditionella synen med produktion i fokus ska vara kraftigt reducerad till förmån för rörligt friluftsliv, biologisk mångfald och andra typer av ekosystemtjänster”. Inför mötet genomfördes en enkät för att kartlägga hur det ser ut i kommunerna idag, resultatet presenterades under mötet med efterföljande diskussion.
Antal deltagare: 36. Utvärdering (skala 1-6) hur nöjd är du med mötet: 4,8.
- ◆ **Digitalt nätverksmöte 15 september – Pollinerare och remiss för naturvärdesinventering mm.** Anders Bergström från Länsstyrelsen Västra Götaland gav oss senaste nytt. Emma Nevander från Härryda kommun bad om input på ”Remiss Standard för naturvärdesinventering” samt Elin Lundgren Alm och Frida Nilsson Lidköpings kommun önskade input från kommunerna kring erfarenheter att jobba med pollinering och pollinerare till en rapport. Vad är på gång under hösten och alla fick berätta om ett specialintresse inom naturvård.
Antal deltagare: 38. (ingen utvärdering gjordes)

- ◆ **Nätverksträff 21 oktober – Vattenvård och erfarenhetsutbyte kring projekt och samverkan.** Besök på Rålandsberg, Orust, där flera vattenåtgärder genomförts. Guidning av Andreas Höglind (åtgärdssamordnare LEVA) och Kristian Littke (miljöstrateg och projektledare Orust kommun). De berättade om framgångsfaktorer och gav konkreta tips. Även åtgärdssamordnarna Henrik Ekstrand som arbetar med Dalboslätten och Sofia Kämpe som arbetar med Tidans avrinningsområde gav sin bild av pilotprojekten för att minska övergödning och öka vattenkvaliteten inom LEVA. Kristian Littke berättade om i 8+fjordars arbete och hur kommunerna samverkar för att få mer åtgärder på plats. 30 års erfarenhet av vattenvårdsarbete i Dalsland genom Jan Sandells perspektiv. Lars Johansson, Länsstyrelsen, gav en inblick i Naturbruksplaner som kan vara en motor i projekten kring vatten och förhoppningsvis underlätta för att arbeta i konstellation med markägare. Uppdatering kring möjligheten att söka pengar för vattenåtgärder av Länsstyrelsen via Jessika Öberg.

Antal deltagare: 24. Utvärdering (skala 1-6) hur nöjd är du med mötet: 5,1.

- ◆ **Tvådagarssträff 24-25 november – Artskydd samt grön infrastruktur.** Martin Goblirsch och Sven Arvidsson, Länsstyrelsen, uppdaterade oss kring artskydd och EU-domen, artskyddsutredningen med mera. Borås Stads arbete kring artskydd. Anna Karlsson, Anna Ljunggren och Matilda Chocron gav exempel på ärenden inom detaljplaner, bygglovsgranskning samt internt samarbete med mark- och exploatering kring markinköp och försäljningar som gör att man kan uppmärksamma artfrågan. Presentation av Dalslandskommunernas arbete med en gemensam grön infrastrukturplan. Katrin McCann från Dalslands Energi- och miljöförbund beskrev projektets upplägg och bakgrund och förhoppningar med projektet. Diskussion om samverkan för att arbeta med och stärka den gröna infrastrukturen. Lidköpings kommun berättade om sitt LONA-projekt kring ekosystemtjänster och grön infrastruktur och vi diskuterade hur en kommun kan arbeta praktiskt utifrån den regionala handlingsplanen. Under båda dagarna hade vi också diskussioner mellan alla deltagare och gruppvis utifrån olika frågeställningar inom våra teman.

Antal deltagare 24/11: 32. Antal deltagare 25/11: 28.

Utvärdering (skala 1-6) hur nöjd är du med träffen: 5,2.

- ◆ **Digital nätverksträff 14 december – Kommunala reservat.** Senaste nytt från Länsstyrelsen genom Anders Bergström. Fördjupning i kommunala reservat med Anton Larsson och Örjan Nilsson från Länsstyrelsen. Vad finns det för svårigheter med att få till kommunala reservat? Vad behövs för att fler ska kunna bli av? Marie Nyberg och Emma Svens, Göteborg stad, delade med sig av sitt arbete med kulturresevat i Slottsskogen och naturreservat Lärjeåns dalgång.

Antal deltagare: 39. (ingen utvärdering gjordes).

”

Att få höra vad andra kommuner arbetar med och att kunna ta hjälp av varandras erfarenheter och kunskap.”

Ur utvärderingen för 2021

Rättvis handelgruppen

Inom Rättvis handelgruppen samordnas de kommuner som aktivt arbetar med rättvis och etisk handel, främst Fairtrade City-kommuner. Då resurserna för kommunerna är begränsade för att driva dessa frågor läggs stor vikt vid kompetens- och erfarenhetsöverföring under nätverksträffarna, med syfte att ta del av varandras kunskaper, arbetsmetoder, informationsmaterial etc.

Några av de tankar och synpunkter som inkommit via utvärderingar från årets digitala nätverksträffar:

- ◆ "Bred uppslutning i intressant ämne. Föreläsarna representerade olika delar i kedjan - BRA." (Ur utvärdering från den 15 juni)
- ◆ "Bra talare med mycket inspirerande information, mycket matnyttig information." (Ur utvärdering från den 15 juni)
- ◆ "Webbinariet gav mig nya idéer som hjälper mycket mig att utveckla mitt jobb." (Ur utvärdering från den 15 juni)
- ◆ "Bra innehåll och bra forum!" (Ur utvärdering från den 15 juni)

Här är en sammanfattning av de aktiviteter som genomförts i gruppen under 2021.

- ◆ **Digitalt nätverksmöte 11 februari – Fairtrade diplomering.** Anneli Örtqvist och Johanna Lidholm Fairtrade Sverige medverkade och diskuterade de nya kriterierna för Fairtrade City diplomeringen som är på en mer strategisk nivå samt handlar mycket om hållbar upphandling. Tid för diskussion mellan kommunerna.
Antal deltagare: 12. (ingen utvärdering gjordes).
- ◆ **Digital nätverksträff 15 juni – Mer hållbara och cirkulära IT-produkter i offentlig sektor.** Annika Overödder, Marknadsutvecklare/projektledare Hållbar IT på TCO Development berättade om vad kommunerna kan göra rörande krav i upphandling och leveranskedjan samt uppföljning av ställda krav. Sebastian Holmström, Circular Strategy Lead på Inrego AB gav exempel från kommuner och regioner för ökad hållbarhet för sina IT-produkter genom cirkulär upphandling. Vi fick också ett kommunalt exempel genom Malmö stad som arbetar med hållbar IT. Ulf Linderöth, IT-strateg berättade om det samt gav konkreta tips kring upphandling inom IT.
Antal deltagare: 31. Utvärdering (skala 1-6) hur nöjd är du med mötet: 5,1.
- ◆ **Digitalt nätverksmöte 30 september – Fairtrade Sverige och övriga frågor inom nätverket.** Anneli Örtqvist från Fairtrade Sverige gav oss uppdaterad statistik och pratade om produktpresentationer och produktpremier. Vi hade en dialog om tema för kommande träffar.
Antal deltagare: 9. (ingen utvärdering gjordes).
- ◆ **Digital nätverksträff 9 december – Miljöbron och Agenda 2030 i kommuner samt Fairtrade Sverige.** Miriam Márkus-Johansson från Miljöbron berättade om möjligheter med att ta in studenter inom hållbarhetsområdet samt visade en digital Agenda 2030-utbildning som riktar sig till kommuner, Kommunkompassen. Anneli Örtqvist från Fairtrade Sverige berättade om kommande års verksamhet med bland annat nationella nätverksmöten och tematräffar.
Antal deltagare: 11. (ingen utvärdering gjordes).

Uppföljning

Projektets följs upp bland annat med följande indikatorer:

- ◆ **Antal aktiviteter i form av träffar, utbildningar, webinarier och webbmöten.** Alla inplanerade aktiviteter förutom ett digitalt möte för Rättvis handel-gruppen har genomförts. Totalt 22 nätverksträffar och nätverksmöten genomförts som sammanlagt haft över 700 deltagare, fördelat på drygt 270 tjänstepersoner. Under våren var alla nätverksträffar och möte digitala på grund av Corona-pandemin. Under hösten genomfördes både fysiska och digitala nätverksträffar.
- ◆ Kundnöjdhet genom årlig uppföljningsenkät. Se resultat nedan.
- ◆ **Antal medverkande kommuner i nätverket.** I nätverket ingick under 2021 totalt 36 kommuner.
- ◆ **Antal deltagare på aktiviteter.** Drygt 270 kommunala tjänstepersoner från nätverkets 36 kommuner har varit delaktiga på nätverksträffar och möten. Främst miljöstrateger, kommunekologer och Fairtrade-samordnare, men även andra tjänstepersoner har medverkat.

Inspiration och samverkan med andra kommuner. Vi ställs inför liknande problem.”

Ur utvärderingen för 2021

Resultat från utvärderingar

Under december månad skickades den årliga utvärderingsenkäten ut till Kommunnätverket för hållbar utvecklings mejllistor. Totalt 40 personer har svarat på enkäten (2020: 52 svarande, 2019: 62 svarande). Utvärderingen ger en bild av hur väl samordningen har fungerat under året, vad nyttan har varit och vad som kan utvecklas för kommande år. Syftet har även varit att fånga upp tankar och idéer för kommande verksamhet.

- ◆ Generellt hur nöjd är du med samordningen av Kommunnätverket för hållbar utveckling som Energikontor Väst har bedrivit under 2021? Resultat: 5,6 (skala 1–6). (2019: 4,9 och 2020: 5,2)
- ◆ Upplever du att Kommunnätverket har bidragit till att utveckla och stärka dig i din tjänsteroll inom relevanta områden? Resultat: 4,8 (skala 1–6). (2019: 4,9 och 2020: 4,7)
- ◆ Upplever du att Kommunnätverket har bidragit till att underlätta utbyte av kompetens och erfarenheter mellan medverkande kommuner inom relevanta områden och tjänstepersonsgrupper? Resultat: 5,38 (skala 1–6). (2019: 5,1 och 2020: 5,3)
- ◆ Har Kommunnätverket underlättat och stärkt samverkan med andra aktörer som är relevanta för ditt arbete? Resultat: 4,4 (skala 1–6). (2019: 3,7 och 2020: 4,1)

Återkommande i utvärderingen lyfts följande nytta med att medverka i nätverket (se även inklippta citat i marginalen):

- ◆ ta del av kunskaper, erfarenheter, metoder, goda exempel etc
- ◆ möjligheten att bolla och diskutera nya idéer, problemlösning etc
- ◆ få och ge inspiration och energi
- ◆ få ökad kunskap via inbjudna föreläsare/expert
- ◆ få kollegor och kontakter
- ◆ omvärldsbevakning

Medverkande kommuner

Under 2021 medverkade 36 kommuner från Västra Götaland i *Kommunnätverket för hållbar utveckling*. På nätverksträffar och möten deltog kommunekologer, miljöstrateger, hållbarhetsstrateger, Fairtrade-samordnare, men även andra tjänstemannagrupper.

Ale kommun	Mölnads Stad
Alingsås kommun	Orusts kommun
Bengtsfors kommun*	Skara kommun
Borås Stad	Skövde kommun
Dals Eds kommun*	Sotenäs kommun
Falköping kommun	Stenungsunds kommun
Färgelanda kommun*	Strömstad kommun
Göteborgs Stad	Svenljunga kommun
Götene kommun	Tanums kommun
Hjo kommun	Tranemo kommun
Härryda kommun	Trollhättans Stad
Kungälv kommun	Uddevalla kommun
Lerums kommun	Ulricehamn kommun
Lidköpings kommun	Vara kommun
Lilla Edets kommun	Värgårda kommun
Lysekils kommun	Vänersborgs kommun
Mark kommun	Åmåls kommun
Melleruds kommun*	Öckerö kommun

* Medverkar genom Dalslands miljö- och energiförbund

Verksamheten under 2022

Kommunnätverket för hållbar utveckling kommer under kommande år fördjupa och bygga vidare på det arbete som genomförts i respektive arbetsgrupp under tidigare år, med fortsatt stort fokus på de globala hållbarhetsmålen, Klimat 2030 och de nationella miljö kvalitetsmålen utifrån kommunernas behov och önskemål.

Inplanerade aktiviteter kommuniceras med medverkande kommuner genom Verksamhetsplan 2022.

